

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Milana Karabína v trestnej veci obžalovaného **Z. B. a spol.** pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 v znení zákona č. 100/1996 Z. z. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí 14. júla 2015, **o návrhu obžalovaných Z. B. a E. A. na odňatie a prikázanie veci inému súdu**, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného Z. B. a spol., sp. zn. 1 Tk 1/2015 sa Okresnému súdu Žilina **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e :

Na Okresný súd Žilina bola 21. apríla 2015 pod sp. zn. XIV Gv 19/14 podaná obžaloba na Z. B. v bode 1/ pre trestný čin vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zák. č. 100/1996 Z. z. a v bode 2/ pre trestný čin vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. f/ Tr. zák. č. 140/1961 v znení zák. č. 100/1996 Z. z. a na E. A. v bode 2/ pre trestný čin vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. č. 140/1961 v znení zák. č. 100/1996 Z. z. a v bode 3/ pre trestný čin vraždy spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. f/ Tr. zák. č. 140/1961 v znení zák. č. 10/1999 Z. z., ktoré mali spáchať na tom skutkovom základe, že

1. obvinený Z. B., P. M., K. S., I. M., J. Š., A.. A., M. Č. a J. R., po predchádzajúcej vzájomnej dohode a po rozdelení jednotlivých úloh za účelom spáchania konkrétneho trestného činu a to usmrtenia poškodeného J. T., nar. XY si P. M., v presne nezistenom čase v období mesiacov október 1996 až máj 1997 objednal vraždu J. T.

u K. S., ktorý následne oslovil I. M., aby zabezpečili vykonávateľa tohto skutku a za vykonanie tejto vraždy ponúkol P. M. sumu 1.000.000,-Sk, pričom dôvodom usmrtenia J. T. bol konkurenčný boj v podsvetí na j. Slovenska, ako aj únos K. S., J. S. a M. C. skupinou „T.“, pričom iba K. S. sa podarilo ujsť a následne sa skrývať u bratov M. a J. S. a M. C. sú dodnes nezvestní; za týmto účelom I. M. spolu s K. S. oslovili J. Š., ktorého dňa 25.04. 1997 K. S. a Z. B. zaviedli do autobazáru v obci S. okr. K.K., kde J. Š. na pokyn K. S. kúpil na falošné doklady osobné motorové vozidlo V., EČV: XY za sumu 45.000,- SK, následne s uvedeným vozidlom prišli do B. do garáže patriacej k F., kde za účasti I. M., A. A., J. Š., K. S., Z. B. a M. Č. bol namontovaný do predných dverí spolujazdca nástražno - výbušný systém a to cca 4-6 kg najpravdepodobnejšie „dinitrodiglycolový“ bezdymný prach v kombinácii s brizantnou beztritolovou priemyselnou trhavinou obsahujúcou „nitroglycol“ a „nitroglycerín“ s elektrickou rozbuškou na diaľkové ovládanie a Z. B. s K. S. na jednom vozidle a J. Š. na vozidle V. s namontovanou výbušninou sa presunuli do V., do bytu na ul. L., kde J. Š. býval približne 10 dní a počas tohto času Z. B. ukázal J. Š. fotku poškodeného J. T., povedal mu aké vozidlo používa, ukázal miesto kde sa nachádza T. bar P. a každý deň zabezpečoval odvoz J. Š. z V. do Č. a späť za účelom, aby J. Š. v Č. pri vhodnej príležitosti zaparkoval vozidlo V. s výbušninou vedľa T. auta a následne, aby inicioval nástražno - výbušný systém. Asi po 10 dňoch oznámil J. Š. Z. B. nepravdivú informáciu, že diaľkové ovládanie nefunguje a po pár dňoch J. Š. a Z. B. odišli do Penziónu S. v obci B., kde už čakal K. S., M. Č. a J. R. so zabezpečeným novým a výkonnejším nástražno – výbušným systémom a J. R. do vozidla V. namontoval nový prijímač a zabezpečil nové diaľkové ovládanie a tak sa J. Š. a Z. B. s uvedeným vozidlom presunuli späť do V., kde znovu odvoz J. Š. do Č. zabezpečoval Z. B. a po opakovaných naliehaniach a vyhrážkach K. S. voči J. Š., aby už k usmrteniu poškodeného došlo čo najskôr, dňa 20.05. 1997 v popoludňajších hodinách potom, čo J. T. zaparkoval svoje motorové vozidlo H. EČV: XY, na parkovisku pred obchodným strediskom nachádzajúcim sa na H. v Č. a odišiel do svojho baru P., J. Š. zaparkoval osobné motorové vozidlo zn. V., EČV: XY, bielej farby, vedľa T. auta a v čase o 17:22 hod. dňa 20.05. 1997, keď sa J. T. vracal z baru P. a chcel nastúpiť do svojho vozidla inicioval na diaľku nástražno - výbušný systém, pri výbuchu ktorého J. T. utrpel mnohopočetné devastačné poranenia hlavy, úrazové poranenia mozgu, devastačné poranenia celého tela s popáleninami II. až IV. stupňa, na následky ktorým na mieste podľahol.

2. obvinení Z. B. a E.. A. spolu s M. Č., M. P., P. Š., A. A., M. C., K. S., J. K. a A. S. po predchádzajúcej vzájomnej dohode a po rozdelení jednotlivých úloh za účelom spáchania konkrétneho trestného činu a to usmrtenia P. M. rod. J., nar. XY, z dôvodu, že nevyplatil celú sumu vo výške 1.000.000,- Sk za vraždu J. T., ktorú si objednal u K. S. ako aj z dôvodu že K. S. chcel získať na juhovýchode Slovenska dominantný vplyv pri prerozdeľovaní finančných prostriedkov z trestnej činnosti a zároveň preto, že pri doposiaľ presne nezistenej trestnej činnosti, mal P. M. používať meno M. Č., došlo medzi uvedenými osobami k rozhodnutiu o usmrtení poškodeného P. M., preto bol na pokyn M. Č. privezený do penziónu S. v obci B. takým spôsobom, že A. S. o 19.00 hod. dňa 9.7. 1997 vylákal poškodeného z miesta jeho trvalého pobytu v K. a priviezol ho na pokyn K. S. na motorovom vozidle zn. M., bielej farby, EČV: XY do V. a na ceste medzi mostom cez rieku L. a križovatkou, ktorá vedie do obce L. odstavil A.. S. vozidlo oproti vozidlu zn. B., nezisteného EČV, v ktorom sa nachádzali K. S., obv. E.. A. a J. K., ktorí násilím naložili P. M. do vozidla zn. B., nezistenej značky a odviezli ho do Penziónu S. v obci B., pričom počas cesty na penzión S., po vzájomnej telefonicknej komunikácii a dohode medzi K. S. a obv. Z. B., za účelom zahladenia stôp obv. Z. B. vďaka dohode o usmrtení poškodeného a o skutočnosti, že P. M. už ostatní vezú k M. Č., odviezol spolu s A. S. vozidlo P. M. zn. M., bielej farby, EČV: XY na ulicu O., kde ho nechali zaparkované, aby tak zahladili stopy a odvrátili pozornosť od osôb, ktoré poškodeného odviezli násilím k Č.. V penzióne S., už v tom čase na príchod P. M. čakali M. Č., M. P., P. Š., A.. A., M. C., pričom za účelom usmrtenia poškodeného M. P. zabezpečil presne nezistenú malokalibrovú pištoľ s tlmičom a následne po dovezení P. M. a nesúhlase M.M. Č., aby usmrtili poškodeného K. S., E.. A. a J. K. odišli tieto osoby na príkaz M. Č. do K. za účelom zabezpečenia si alibi, ostatní omámili P. M. alkoholom a následne po telefonáte S., že sú už v K. M. P. a A. A. spolu s M. Č., M. C. a P. Š. odviezli P. M. asi 1,5 km od vrcholu horského priechodu Č. v smere na V., vyložili ho do trávy vedľa cesty, kde o presne nezistenej hodine dňa 10.7. 1997 M. P. poškodeného tri krát strelil do oblasti hlavy, čím mu spôsobil so životom nezlučiteľné strelné poranenie mozgu a následne telo poškodeného P. M. bolo nájdené dňa 11.07. 1997 medzi 14:00 hod až 14:30 hod vedľa štátnej cesty O., Č., asi 1.5 km od vrcholu horského prechodu Č. v okrese L.M., pričom obvinený Z. B. sa uvedeného skutku dopustil po tom, čo dňa 20.05. 1997 mal

usmrtiť poškodeného J. T. nar. XY, ktorý bol usmrtený na H. v Č. výbuchom nástražno - výbušného systému, za čo bolo Z. B. dňa 24.06. 2014 vznesené obvinenie pre trestný čin vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon účinný v čase spáchania skutku).

3. obvinený E. A. spolu s B. A. dali pokyn J. K. na usmrtenie poškodeného A. S. v úmysle získať v regióne j. Z. dominantný vplyv nad kontrolou a prerozdeľovaním finančných prostriedkov pochádzajúcich z trestnej činnosti takým spôsobom, že dňa 10. júla 1999 v čase pred 01.00 hod. sa E. A. s dlhou brokovou zbraňou spoločne s J. K. taktiež s dlhou guľovou zbraňou ukryli v krovinatom poraste nad parkoviskom za hotelom O. v rekreačnej oblasti Z., strediska K., následne za účelom vylákať A. S. na uvedené parkovisko B. A. prerezal pneumatiku na jeho motorovom vozidle zn. B. s českým evidenčným číslom, ktoré bolo na tomto parkovisku odstavené a keď sa poškodený dostavil ku svojmu vozidlu, tak J. K. na pokyn E. A. jedenkrát vystrelil na A. S. z nezistenej guľovej zbrane používajúcej expanzívnu strelu so skrytou dutinou kalibru 8 mm, ktoré zaobstaral obv. E. A. spoločne s B. A., následne po výstrele obv. E. A. vzal J. K. z rúk zbraň a spoločne odišli z mieste činu, uvedeným spôsobom bolo poškodenému spôsobené poranenie orgánov brušnej dutiny, v dôsledku ktorých došlo k šoku po úraze a krvácaní, čo viedlo k úmrtiu poškodeného bezprostredne po prevoze do nemocnice, pričom obvinený E. A. sa tohto konania dopustil potom, čo dňa 10.7. 1997 mal usmrtiť spolu s ďalšími osobami poškodeného P. M., za čo mu bolo vznesené obvinenie uznesením zo dňa 24.6. 2014 pre trestný čin vraždy podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1,2 písm. f/ Tr. zák.

Písomným podaním z 30. apríla 2015 prostredníctvom obhajcu obžalovaný Z. B. a písomným podaním zo 17. júna 2015 obžalovaný E. A., ako aj na verejnom zasadnutí okresného súdu 25. júna 2015, obidvaja obžalovaní podali návrh na odňatie veci Okresnému súdu Žilina a navrhli, aby bola prikázaná Okresnému súdu Košice I.

Svoj návrh odôvodnili v podstate hospodárnosťou konania ako i tým, že len jeden z troch skutkov, pre ktoré bola na nich podaná obžaloba, bol spáchaný v obvode Okresného súdu Žilina. Navyše uviedli, že podľa ich názoru za skutok v bode 3/ obžaloby mali byť

trestne stíhaní s B. A. a spol. (v ktorej veci prokurátorka podala na Okresný súd Košice I 17. decembra 2014 návrh na povolenie obnovy konania v neprospech oslobodeného B. A. a spol.) v spoločnom konaní.

Na podklade skôr uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal, či sú splnené zákonné podmienky na odňatie a prikázanie veci, a zistil, že tomu tak nie je.

Prieskumná povinnosť najvyššieho súdu bola obmedzená ustanovením § 23 ods. 1 Tr. por., pretože v tomto štádiu trestného stíhania najvyšší súd nebol oprávnený vec preskúmať zo širších hľadísk, ako tomu je napríklad v konaní o odvolaní oprávnenej osoby (§ 317 ods. 1 Tr. por.).

Podľa § 17 ods. 1 Tr. por. konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

Podľa § 20 Tr. por. ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu, alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

Z tzv. skutkových viet podanej obžaloby je zrejmé, že jeden zo skutkov (skutok č. 2/) podanej obžaloby mal byť spáchaný v obvode Okresného súdu Žilina.

Za daného stavu veci tým, že prokurátor podal obžalobu na Okresný súd Žilina, príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci sa stal tento súd.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Takýto postup je však výnimkou z pravidla, čo zákon podmieňuje tým, že pre tzv. „delegáciu“ musia byť dané dôležité dôvody.

Platná právna úprava nedefinuje pojem „dôležité dôvody“.

Význam, resp. dôležitosť dôvodu pre aplikáciu citovaného výnimočného opatrenia na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. „Delegácia“ sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia zákonných podmienok § 23 ods. 1 Tr. zák.

Medzi dôležité dôvody tzv. delegácie je potrebné zahrnúť prípady vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu, uskutočnenie spoločného konania, ak boli podané obžaloby na toho istého obžalovaného na rôznych súdoch, poškodeným alebo blízkou osobou vo vzťahu k obžalovanému je sudca alebo iný zamestnanec súdu, na ktorom bola podaná obžaloba, väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočuť má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu, čím v prípade delegácie dôjde k urýchleniu konania a zhospodárneniu konania. V posledne uvedenom prípade však hľadisko hospodárnosti nemožno nadradiť požiadavke náležitého zistenia skutkového stavu a ostatným zásadám trestného konania a nemožno len mechanicky porovnávať počet svedkov bývajúcich v obvode iných súdov (rovnako ani porovnávať počet skutkov). Dôležitým dôvodom nie je skutočnosť, že obžalovaný má bydlisko alebo sa zdržiava v obvode iného súdu, k tomu musí pristúpiť iná dôležitá okolnosť (napr. to vyžaduje dôkazná situácia alebo obžalovanému v účasti na konaní pred súdom, ktorý je značne vzdialený od jeho bydliska, zabraňuje vysoký vek alebo iná obdobná skutočnosť).

Takýto stav v posudzovanej veci nenastal.

Najvyšší súd majúc na zreteli vyššie uvedené dôležité dôvody tzv. delegácie, tieto v posudzovanom prípade nezistil, a u miestne príslušného súdu nezistil ani okolnosti vylučujúce zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti alebo dodržanie základných zásad trestného konania uvedených v § 2 Tr. por., alebo, že by si takýto postup vyžadovala dôkazná situácia.

Z obsahu predloženého spisu navyše zistil, že obžalovaný Z. B. sa nachádza vo väzbe v Ústave na výkon väzby v Žiline, jeho obhajca JUDr. M. Ď., PhD., ako aj náhradný obhajca Mgr. T. B., majú sídlo v Žiline, svedkovia, ktorí nie sú na slobode sa nachádzajú

v ústavoch bližšie k Žiline a pokiaľ ide o ostatných svedkov a znalcov, títo pochádzajú z rôznych miest Slovenska, pričom nie sú známe skutočnosti, ktoré by im bránili v účasti na konaní pred týmto súdom.

So zreteľom na skôr uvedené dôležité dôvody tzv. delegácie, podľa názoru najvyššieho súdu, takýto dôvod na postúpenie veci Okresnému súdu Košice I nepredstavuje ani návrh prokurátorky na povolenie obnovy konania, ktorý na tento súdu podala v právoplatne skončenej trestnej veci B. A. a spol. týkajúcej sa skutku identického so skutkom v bode 3/ podanej obžaloby.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. júla 2015

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Zuzana Vojtelová